

Magyar Néprajzi Társaság

Felhívás

XI. Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázat – 2023

A Magyar Néprajzi Társaság (MNT) meghirdeti a XI. Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázatot fő partnerével, a Néprajzi Múzeummal, együttműködésben a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézetével.

A hagyományos népi kultúra és a kortárs kulturális jelenségek gyűjtésével, dokumentálásával, feldolgozásával foglalkozó pályázatokat egyaránt várunk, bármely korcsoportoz tartozó, határainkon belüli és határainkon túli pályázóktól, egyéni és csoportos önkéntes néprajzi gyűjtőktől, valamint etnográfusoktól, néprajz és kulturális antropológia szakos felsőoktatási hallgatóktól.

Fontos dátumok, előzetes terveink szerint

Előzetes regisztráció határideje: **2023. január 05.**

Pályamunkák benyújtásának határideje: **2023. január 31.** éjfélig

Pályázatok elbírálása: **2023. április 30.**

A Tradíció ünnepélyes eredményhirdető konferenciatervezett időpontja: 2023. május 20. és 2023. június 3. közötti egyik szombat

Megpályázható témakörök

A néprajzi gyűjtések klasszikus terepei mára átalakultak, ezzel párhuzamosan pedig a társadalmi, tudományos és hétköznapi világokban új terepek jöttek létre. A mai néprajzi gyűjtéseknek elsősorban a régi hagyományokra, szokásokra, tárgykészletre épülő új (folklorizmus) jelenségek adhatnak terepet: új témákat, helyeket, időbeliséget és társadalmi közeget kijelölve a vizsgálat szempontrendszerében. Ugyanakkor közösségi lokális kulturális jelenségek nemcsak a régi tradíciókra épülve jelennek meg, így a jelenkorban számtalan kutatási téma kínálkozik.

A XI. Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázatra két kiemelt kategóriában várjuk a pályaműveket:

1. Tárgyak a népszokásokban

Olyan gyűjtéseket és elemzéseket várunk, amelyek a tárgyak szerepét járják körül egy-egy szokásjelenséggel kapcsolatban. A kortárs tárgyi világ vizsgálata esetünkben a néprajzi kutatás fontos terepévé válhat, hiszen a környezetünkben a tárgyak, tárgycsoportok központba állítása összetett jelenségek leírására ad lehetőséget. Milyen helyet foglal el a tárgy a szokásban, mi a története, életrajza, honnan származik, ki a készítője, használója? Leírhatjuk felújítását, esetleg újrahasznosítását; egy szentkép, egy búcsús tárgy, egy vőfélybot, egy hordozható betlehemes, egy farsangi jelmez vagy egy örökölt festett láda olyan történeteket rejt magában, amelyre a tárgy „életrajzát” követve csodálkozhatunk rá. Természetesen ezt a vizsgálatot vagy legalább a

dokumentációt egy szokásjelenség teljes kelléktárára, tárgykollekciójára vonatkoztatva is el lehet végezni, például egy szüreti felvonulás tárgye gyűjtésére, egy gyógyító forrás környékén otthagytott emléktárgyak vagy egy mai jósa tárgyai esetén. Egy-egy ünnep mozzanatai, a társadalmi – történeti traumák pillanatai vagy az emberi élet átmeneti rítusai hasonlóan rendelkezhetnek komplex tárgykészlettel.

A tárgyak és tárgycsoportok életútjának elemzése rávilágít a tárgyak készítéséhez és használatához kötődő különböző társadalmi és kulturális gyakorlatokra és intézményekre, ember és tárgy összetett kapcsolatára, a köztük kialakuló párbeszédre és a jelentésadásra. Ráirányítja a figyelmet azokra a szereplőkre is, akikkel a tárgy az élete során kapcsolatba kerül (pl. készítő, használó, forrásközösség, kereskedő, gyűjtő stb).

A tárgyak élete a mai fogyasztói társadalom fontos problémájára is rávilágít, a hagyományos és a jelenkori háztartások tárgyhasználatára, amely elvezet az újrahasznosítás fogalomköréhez és jelenségéhez is.

2. Emlékezzünk!

A történeti emlékezet, a személyes emlékek (írott, hang- és képrögzített), önéletírások, naplók, levelezések, falukrónikák, saját élmények vagy mások visszaemlékezése (interjú, önéletírás), különös tekintettel a katonaeletre, az ingázó gyári vagy építőipari munkás, a szövetkezeti alkalmazotti vagy a piacozó, házaló életmódra fókuszálva várjuk a pályázatokat. Hasonlóan fontosak a háziipari és a népi iparművészeti szövetkezetek tagjainak (és bedolgozóinak) visszaemlékezései, a szövetkezeti munka írott, képi és tárgyi emlékeinek bemutatása. Várjuk a magyarországi szocializmus évtizedeire vonatkozó visszaemlékezéseket a társadalmi, közösségi és gazdasági élet területeiről, az egyéni és kisközösségi életstratégiákról.

Ezeken kívül lehetőség van egy harmadik kategóriában is pályázni:

3. Szabadon választható néprajzi téma

A kiemelt témák mellett várjuk a néprajz más területeit érintő pályázatokat is. A teljesség igénye nélkül pályázni lehet például a következő témákkal foglalkozó pályaművekkel: népszokások; néphit; játékkultúra; a népköltészet különböző műfajai; népművészeti, népzenei és néptánc alkotások; tájnyelv; helynevek; az életmód (gazdálkodás, településkép, lakáskultúra, étkezési szokások, öltözködés, tisztálkodás stb.) és ennek változásai; népművészeti, háziipari szövetkezetek története, tevékenysége; hagyományápolás, a néprajzi tudás újratanítása, az értékörzés és -bemutatás különböző formái; tájházszervezés; a néprajzi oktató–nevelő munka az óvodától középiskoláig, akár egy-egy kiemelkedő tanító, oktató élettörténetén keresztül.

A pályázatok benyújtásának feltételei

Pályázni lehet eredeti és lektorálatlan forrásközléssel, forrásokon alapuló kutatással, elemző, értelmező dolgozattal, tanulmánnyal. A szakmabeli pályázóktól kizárólag a benyújtás napjáig szakmai lektorálásban nem részesült kiadványokat (könyv, tanulmány, cikk) és néprajzos szakemberek által még nem értékelt munkákat fogadunk el pályaműként.

Kizáró feltétel: OTKA pályázaton szereplő munka, OTDK munka és/vagy néprajz szakon bírált és megvédett szakdolgozat. A tévesen, hiányosan beküldött pályázatot nem őrizzük meg. Az eredetiségre és a fentiekre vonatkozó egyértelműsítő nyilatkozatot a regisztrációkor, illetve a pályamű benyújtásával egyidejűleg kell a pályázónak megtennie. Egy pályázó több pályázatot is benyújthat.

Formai kritériumok

A pályaműveket – lehetőség szerint – szövegszerkesztővel készítsék el, majd kinyomtatva és email-ben is juttassák el hozzánk!

- A szövegszerkesztőn .doc vagy .docx formátumot használjanak, a .pdf fájlokat is azokból konvertálják.
- OpenDocument Text (.odt) és WordPad formátumot lehetőség szerint ne használjanak.
- A szöveg szerkesztésekor Times New Roman 12-es betűtípust, 1,5-ös sorközt alkalmazzanak, a térköz a sorok előtt és után is 0 legyen. Kiemeléshez félkövér vagy dőlt betűt használjanak, aláhúzást ne.
- A szövegben ne legyenek formázási jelek.
- A fényképek a pályamű végére, a szöveganyag után legyenek szerkesztve, illetve külön fájlban is mellékeljék, legalább 300 dpi-s felbontásban. A képjegyzék a szöveg végére kerüljön.
- Jegyzeteléshez az oldalak alján megjelenő lábjegyzetet használják.
- Az adatközlők felsorolása és az irodalomjegyzék a szöveg végére kerüljön.

Terjedelem

Eredeti gyűjtés közlése esetén a szöveges, filmes vagy hangzó anyagokat kérjük egy legalább 5 oldalas szöveges bemutatás kíséretében benyújtani. Nem értékelhető azonban egy mindössze öt oldalas pályamunka, amennyiben nincs mögötte hangos/filmes vagy szöveges forrás (eredeti saját gyűjtés). A maximális terjedelemből vonatkozó megkötés nincs.

A szöveges bemutatásban minden olyan, a pályázatban szereplő anyagra vonatkozó adatot kérünk megadni, melyre a gyűjtő szert tett a gyűjtés során, pl. név, helyszín, technika, méretek, és/vagy a pályázat tárgyát szorosán magyarázó és alapvető jellemzők, amelyek nélkül a forrás értelmezhetetlen.

A beérkező pályázatok értékelése

A pályázati értékelésre vonatkozó részleteket az MNT szakmai közössége társ-küiroival közösen dolgozta ki. Az értékelést szakmai zsűri végzi. A zsűrizési folyamat során a pályamunkákat minősítési kategóriákba soroljuk. A fenti kritériumoknak megfelelően benyújtott pályázatok:

- A Néprajzi Múzeum Etnológiai Archívumába „befogadott” és „díjazott” minősítésben részesülhetnek.
- A zsűri magasabb minősítésével látja el a kimagasló teljesítményű dolgozatokat.

A benyújtott pályamunkák archívumi elhelyezése és kutathatósága

- A zsűri által „befogadott” vagy „díjazott” minősítésű pályaműveket a Néprajzi Múzeum Etnológia Archívumában helyezzük el, és ettől fogva a pályamű a jövő kutatóinak szabadon áll rendelkezésére.
- A pályázó a munkája leadásával tudomásul veszi, hogy a pályamű minden eleme ettől fogva bárki által kutathatóvá válik. E feltétel elfogadását jogi nyilatkozattal megerősíti a pályázat benyújtásakor.
- A pályázatra beadott anyagokat a kurátoron kívül más néprajzi intézmények adattára is gondozhatja, másolatukat őrizheti és a tágabb kutathatóság érdekében online felületekre is elhelyezheti.

A pályázatra való jelentkezés és a benyújtás módja

Figyelem! A pályázat benyújtása is elektronikus úton zajlik.

A pályázat benyújtásához a pályázónak szüksége van elektronikus postafiókra és internetkapcsolatra. Előzetes regisztráció szükséges!

Minden pályamű külön azonosítót kap regisztrációkor. Egy pályázó több pályaművel is pályázhat. Regisztrálni a honlapon kell a weboldalunkon a REGISZTRÁCIÓ linkre kattintva.

A pályázó személyi adatait (név, születési idő és hely, anyja neve, lakcím) adja meg, követve az utasításokat:

<http://www.neprajzitarsasag.hu>

(jobboldali menüpont: Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázat).

A pályaműveiket saját néven nyújtják be pályázóink (jelige nincs).

Az előzetes regisztráció határideje: 2023. január 5.

A pályamunkák benyújtásának határideje: 2023. január 31.

A Tradíció Pályázatra benyújtandó dokumentáció

A Jelentkezési lapot (pályázati űrlap) a pályaművel együtt kérjük benyújtani elektronikus (email) és papírformátumban (2 példányban, postán vagy személyesen) egyaránt. Ez tartalmazza a pályázat címét, a pályázó adatait és a jogi nyilatkozatot is. A pályázótól nyilatkozatot kérünk arra vonatkozóan, hogy tudomásul veszi, hogy a benyújtással automatikusan beleegyezik pályaműve kutathatóságába, a Néprajzi Múzeum Etnológiai Archívumbeli elhelyezésébe. Továbbá nyilatkozik arról is, hogy munkája eredeti, saját gyűjtésen alapul. A pályázó kötelezi magát, hogy minden ezt követő és további publikációjában megjelöli, hogy a pályaműve a Magyar Néprajzi Társaság Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázatán vett részt.

A benyújtás módja és helye

- **Postán** (ajánlott küldeményként) a következő címre:
Magyar Néprajzi Társaság, 1055 Budapest, Kossuth tér 12.
vagy
  - **Személyesen** a Magyar Néprajz Társaság titkárságán adható át, az új Néprajzi Múzeumban (Budapest, Városliget – Dózsa György út, bejárat a Hősök tere felől) a Társaság irodavezetőjénél (időpont egyeztetés szükséges, email: neprajzitarsasag@gmail.com).
Kérjük a borítékon feltüntetni: Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázat 2023
- és
- A teljes pályamunkát **elektronikus úton** is kérjük megküldeni a [tradiciopalyazat2023@gmail.com címre](mailto:tradiciopalyazat2023@gmail.com) vagy Google-drive használatával megosztani velünk

További információk

Horváth Kinga, tel: 06-30-1313072 (munkaidőben), neprajzitarsasag@gmail.com

A pályázattal kapcsolatos kérdéseikre örömmel válaszol társasági és szakosztályi levelezőnk, Benyhe Zsuzsa is: tradiciopalyazat@gmail.com

Budapest, 2022. április 24.

A Magyar Néprajzi Társaság
Néprajzi Gyűjtő Szakosztály elnöksége